

Een update van Grannies2GranniesFriesland, juli 2024

Deze keer wil ik beginnen met de levensloop van een Oegandese granny:

HET VERHAAL VAN NAKAIMA JENIPHER

Mijn naam is Nakaima Jenipher. Ik ben 60 jaar oud en kom uit Nakanoni. Mijn vader was Aston Lwigale en mijn moeder was Kyaibwe Elizabeth Joyce. Beide ouders waren koffieboeren die in het dorp Buleeba woonden.

Mijn moeder heeft 11 kinderen gekregen en ik ben de laatstgeboren dochter. Drie van mijn broers zijn overleden en sommigen zijn ver weg getrouwd. Als meisje heb ik nooit onderwijs genoten, mijn vader heeft ons geen onderwijs gegeven. Ik wilde graag accountant worden, maar mijn wens kwam niet uit.

Ik trouwde toen met Mawanda Charles, mijn inmiddels overleden echtgenoot. Wij hadden 6 kinderen voortgebracht. De meeste van mijn kinderen zijn gestorven. Ik heb nog maar één zoon, Mukama Stanley, die kapper is, maar hij verdient nooit veel.

Ik verloor mijn zoon Kifuko Mawanda door een onbekende oorzaak. Hij had 2 kinderen voortgebracht en ze wonen bij mij. Dat zijn Namboira Gloria van 6 jaar oud en Mukisa Elijah 5 jaar, beiden op de kleuterschool.

Wankoko Mawanda was mijn andere zoon die overleed. Hij stierf en liet 3 kleinkinderen achter. Het zijn Kituufu Eric 16 jaar in de vijfde klas, Aliweebwa Charity Ruth 15 jaar in de vierde klas en Muzaaki Juliana 11 jaar in de derde klas.

Sommige van mijn broers die vlakbij het dorp wonen, proberen mijn kleinkinderen af en toe te ondersteunen met onderwijs, maar niet vaak. Ik lijd aan suikerziekte, die mij opslokt door behandelingen en uitputting. Ik krijg een injectie die mij door de artsen is aanbevolen. Voor de zekerheid moet ik mezelf elke dag injecteren. Ik heb ook een hoge bloeddruk ontwikkeld, wat het leven erger maakt.

Ik krijg wat eten van mijn broers en zussen die voor ons zorgen en ze wonen in de buurt. Ik heb minder energie om te werken en te zoeken naar wat ik moet eten. Mijn kleinkinderen ondersteunen mij met klusjes.

Mijn man verkocht zijn hele land in het nabijgelegen dorp Kizinga voordat hij stierf. We hadden geen plek om naartoe te verhuizen en ons te vestigen.

Ik woon in een huis dat mij is aangeboden door een vriend. Wij wonen hier al een tijdje, maar ons huis is zo verschrikkelijk dat ik soms naar Namutumba moet reizen, naar het huis van mijn zus, om wat gemoedsrust te vinden, weg van onze situatie. Ik leef de hele nacht in spanning. Het huis is verzwakt en de muren zijn eraf gevallen, het heeft grote gaten waardoor knaagdieren binnen kunnen komen, de deur is zwak, het dak lekt, het huis is erg oud en versleten.

Mijn zoon heeft zijn eigen stuk grond dat hij voor zichzelf heeft gekocht. Hij bood me wat ruimte aan, maar we hebben niet de mogelijkheid om er een huis op te zetten. Wij vragen Pefo om naast ons te staan en ons een helpende hand te bieden.

Dit is het verhaal van één granny. Zo zijn er velen. Door dit verhaal met u te delen, hoop ik dat u een beeld krijgt van de situatie waarin veel grannies verkeren: het verlies van één of meerdere kinderen, de zorg voor meerdere kleinkinderen, gekoppeld aan een slechte gezondheid en een heel slecht huisje. Op één van de foto's kunt u zien dat er niet veel meer over is van het huisje waarin deze granny met haar 5 kleinkinderen moet leven. Dit is het leven van de grannies waar wij voor werken. Wij willen daarom dit verslag beginnen met onze dank uit te spreken voor alle steun en belangstelling die we het afgelopen half jaar weer van u mochten ontvangen. Ondanks het feit dat we in de bijna 13 jaar van ons bestaan al 350 huisjes hebben kunnen financieren, zijn er nog steeds heel veel grannies die dringend een nieuw huisje nodig hebben.

Veel ideële organisaties vragen hun donateurs tegenwoordig of ze er ook over na willen denken om hen op te nemen in hun testament met een gift. Met enige schroom zouden

wij ook aan u willen verzoeken om hier eens over na te denken. Als u hier een keer met ons over wilt praten, neemt u dan alstublieft contact op met Ria Bakker, tel. 06 20280660 of via grannies2grannies@hotmail.com.

Zoals ik al zei hebben wij inmiddels 351 huisjes kunnen financieren. Dat is zoveel meer dan wij ooit hebben kunnen bedenken. Toen we begonnen gingen we uit van 2 huisjes per jaar. Dan zouden we nu 26 huisjes hebben kunnen laten bouwen..... Vooral aan de uitzendingen van MAX Maakt Mogelijk hebben we een aantal heel trouwe sponsors overgehouden, waar we heel dankbaar voor zijn.

Daarnaast kunnen dankzij onze donateurs 172 kinderen een opleiding volgen. Sommige zitten nog op de basisschool, anderen op de middelbare school en er zijn nu al een aantal kinderen die een vervolgopleiding volgen. Klaske zal u hier meer over vertellen in onderstaand verslag:

Onderwijs

Steeds duidelijker wordt het dat voor de kleinkinderen van de grannies het volgen van een vakopleiding de beste ontsnapping uit de armoede is. Drie jaar terug begonnen we met het sponsoren van een vakopleiding. Er zijn inmiddels een leraar, twee timmermannen, twee kapsters, en twee 'constructors' die al zelfstandig hun geld verdienen. Shakira is sinds januari 2024 in opleiding voor kleuterleidster, Sarah is al anderhalf jaar in opleiding voor het hotelwezen, Frank en Brian leren voor automonteur. Al deze jonge mensen hebben ontzettend veel geluk dat er iemand is die zich hun lot heeft aangetrokken.

Sarah doet een opleiding in de catering.

Frank volgt een opleiding tot automonteur.

Wat is er mooier dan om jonge mensen, die onder armoedige omstandigheden zijn opgegroeid, te helpen een goede toekomst op te bouwen. Neem nu Patricia. We troffen haar bijna twee jaar geleden aan toen we granny Mary Naigaga in haar nieuwe huisje bezochten. Patricia kon goed leren en wilde graag verder leren, maar het ontbrak haar grootmoeder aan de middelen om haar het laatste jaar van de Secondary School te laten volgen. We vonden voor Patricia een sponsor die de kosten voor haar schoolgeld en ook de kosten voor haar boarding in S.4 wilde betalen. De wens van Patricia om bij de politie te gaan kwam een stapje dichterbij. Patricia slaagde voor haar eindexamen en begin juli hoorden we dat zij voor alle testen voor de opleiding tot politie is geslaagd. Al op 13 juli start zij aan haar opleiding. Haar sponsor is ook bereid de kosten voor deze opleiding op zich te nemen. De opleiding duurt slechts één jaar. Het lijkt Patricia dus te lukken met hulp van haar sponsor aan de armoede te ontsnappen

We hopen dat we alle 172 gesponsorde kleinkinderen na hun Primary School of hun Secondary School examen een vakopleiding kunnen laten volgen.

Eind november 2024 doen vijf kleinkinderen eindexamen na P.7, de meeste van hen zullen doorleren op de Secondary School, één of twee zullen doorstromen naar een vakopleiding. Ook doen in de zelfde maand vijf gesponsorde jongeren eindexamen na S.4. We hopen dat we voor hen alle vijf de gedroomde vakopleiding zullen kunnen bekostigen.

Florence tijdens haar kappersexamen

Als er geld op de rekening van Grannies2grannies Friesland wordt overgemaakt voor onderwijs in het algemeen, dan gebruiken we dat om deze vakopleidingen (ongeveer € 1500,- per kleinkind) te realiseren.

Gelukkig begint dat spaarpotje al te groeien! Iedereen die hieraan heeft bijgedragen willen we daar heel hartelijk voor bedanken!

Situatie op het project:

Dit meisje op de foto is Beatrice. Helaas is zij eind juni overleden, ten gevolge van malaria, ze is 7 jaar geworden. Ze is nog wel in het ziekenhuis geweest, maar dat heeft niet meer mogen baten. Het is toch verschrikkelijk dat er nog steeds veel kinderen sterven aan de gevolgen van malaria. En dit terwijl er zo ontzettend veel rijkdom is op deze wereld. Rijkdom die zo slecht verdeeld is dat nog steeds veel mensen honger lijden of doodgaan aan ziektes die genezen kunnen worden. Beatrice was een van de kleinkinderen die gesponsord werd door een hele lieve sponsor van ons. Wij wensen haar oma en broertjes en zusjes heel veel sterkte toe.

Vorig jaar kondigde coördinator Justine Ojambo aan dat hij zich wat meer terug wilde trekken. Hij wilde meer tijd hebben om inkomsten genererende activiteiten op te zetten om in de toekomst minder afhankelijk te worden van sponsoren. Stafid Judith Adoo nam het stokje van hem over. Justine bleef wel op de achtergrond aanwezig om haar het eerste jaar te begeleiden. Hij bleef ook de contacten met de sponsoren doen. Helaas is Judith Adoo naar de Verenigde Staten vertrokken in verband met de gezondheid van haar jongste kindje. Een ander ervaren stafid, Susan Namuyonga, heeft nu de leiding. Justine is wel weer helemaal terug om haar het eerste jaar te begeleiden. We hebben Susan zich de laatste jaren enorm zien ontwikkelen en we hebben dan ook het volste vertrouwen in haar.

Susan Manuyonga

Verslag uitwasbaar maandverband:

In januari hebben de grannies van de naaigroep 50 setjes met schooltasje gemaakt voor 50 kleinkinderen die gesponsord worden met schoolgeld. Wij hadden hiervoor €100 beschikbaar gesteld. Judith Akello had hiervoor 50 leerlingen geselecteerd.

In april, mei en juni zijn er weer 4 workshops gegeven met 163 deelnemers, bestaande uit kinderen tussen de 12 en 23 jaar, maar ook grannies die maandverband voor hun kleinkinderen willen maken.

Ook tonen de grannies interesse om uitwasbare luiers te maken. Het is mooi om te zien, dat de grannies zelf ook met ideeën komen. Dit project onder leiding van Susan van PEFO en kleermaker Soweed voldoet zeker aan een behoefte.

Verslag solar cooking

Ook dit jaar hebben 40 grannies een setje cookits met een houtbesparend oventje gekregen. In maart ontvingen de eerste 20 grannies tijdens een workshop hun setje. Op deze bijeenkomst werd ook een quiz gehouden en de 5 grannies die deze wonnen kregen een "haybasket". Wij noemen dat een hooimadam: je zet je rijst of aardappelen hierin als het water kookt en in de hooimadam wordt het gaar. Je bespaart zo veel hout. Hieruit blijkt wederom dat Susan het heel goed doet en ook zelf iets nieuws erin brengt. De andere 20 grannies hebben in juni hun setje gekregen. En 5 andere grannies kregen ook een haybasket.

De grannies zijn in januari gestart met het maken van de "haybaskets". We vinden dat deze ook in het programma van solarcooking passen. Inmiddels hebben nu 10 grannies een haybasket gekregen en zij zullen hun ervaringen ermee met ons delen. De grannies vinden het leuk om ze te maken, maar het vergt wel veel tijd, zowel het maken als het kopen van de goede stoffen.

Het Lycklama rest home:

Hieronder volgt een samenvatting van de ervaringen van de grannies die in het Lycklama rest home verbleven:

In het begin waren we een beetje bang om de slaapkamers binnen te gaan. Wie zijn wij dat we in zulke comfortabele bedden mogen slapen met heerlijk ruikende lakens en

dekbedovertrekken en zelfs met klamboes. Het is heerlijk dat we 's ochtends uit kunnen slapen, daar hebben we thuis nooit tijd voor.

Het is ook heel fijn om ons een keer goed te kunnen wassen door een douche te nemen. Thuis moet al het water door de kleinkinderen opgehaald worden en er is nooit genoeg voor ons. Een handdoek is voor ons ook een onbekend verschijnsel, wat een luxe. Ook een eigen toilet in onze slaapkamer is geweldig. Dat je zomaar op een knop kunt drukken en dat het water dan alles wegspoelt is uniek. En dat we niet met onze oude botten op onze hurken onze behoefte moeten doen is ook een verademing. En de lichtknopjes in de kamers: met één druk op de knop is de hele kamer verlicht!!!!

Als we aan de beurt zijn om in het Lycklama rest home te mogen verblijven, worden we met de bibliobus opgehaald. We worden liefdevol ontvangen door de staf. We krijgen goede maaltijden geserveerd. We hoeven nergens voor te betalen. We maken muziek, we dansen en zingen met elkaar, we delen levenservaringen met de andere grannies en de oudere grannies vertellen de jongere grannies de werking van geneeskrachtige kruiden. Kortom, we hebben een fantastische tijd in het Lycklama rest home en we gaan vol energie weer naar huis om voor onze kleinkinderen te zorgen.

Zadenproject:

Een paar jaar geleden is groenteveredelingsbedrijf RijkZwaan Pefo Uganda te hulp gesnelde om de voedselzekerheid van de grannies te verbeteren. Er is eerst een kleine kas gebouwd waar de zaden kunnen ontkiemen. De kiemplantjes worden in de tuinen van Pefo Uganda uitgezet. Ook de grannies krijgen plantjes. Door droogte en schimmels gaat dat niet altijd goed, vooral de tomaten en paprika's gingen nogal eens dood. Hiervoor wordt aan een oplossing gewerkt.

Heleen Bos van RijkZwaan in kleine kas

Eerste oogst in grote kas

Begin van dit jaar is er een grote kas gebouwd op de tuinen van Pefo. Hierin werden tomaten, paprika's en komkommers verbouwd. Vooral de komkommers hebben het heel goed gedaan. Maar watergebrek bleek een groot probleem te zijn. RijkZwaan heeft nu een waterbron opgezet. Er is een gat geboord en er zijn leidingen aangelegd. Het wachten is nu op zonnepanelen zodat het water uit de grond gepompt kan worden.

Bibliotheken in Jinja en Busia:

Omdat de financiering vanuit Canada van de beide bibliotheken behorende bij Pefo Uganda per 1 januari stopte en wij als Grannies2GranniesFriesland voortzetting van de activiteiten van deze bibliotheken van zeer groot belang achtten voor de kinderen uit de regio, zijn wij op zoek gegaan naar een nieuwe donateur die deze financiering zou willen voortzetten. Deze vonden we bij Stichting de Waterlander, een initiatief van de directeurs van AFAS. De afspraak was dat Pefo Uganda elk half jaar een voortgangsverslag zou maken voor Stichting de Waterlander. Arme donateurs: het verslag van de bibliotheek in Jinja bestaat uit 30 pagina's en dat van Busia uit 19!!!! Weliswaar staan er heel veel foto's in. Ze hebben bij Pefo Uganda ontzettend hun best gedaan op dit verslag, dat blijkt wel.

Omdat beelden vaak veel meer zeggen dan woorden, beperken wij ons in dit verslag tot een aantal foto's.

Het is toch geweldig om al die kinderen bezig te zien met lezen!!!!

Ten slotte:

Je zou het haast vergeten door alle andere ontwikkelingen, maar onze primaire doelstelling was en is nog steeds de bouw van huisjes voor grannies die de permanente zorg hebben voor de nodige kleinkinderen en die in hutjes wonen die elk moment kunnen instorten. Daar is

onderwijs als heel belangrijk tweede doel bijgekomen. Maar de financiering van huisjes voor grannies staat nog steeds op nummer 1. Dus als u geld overmaakt dan wordt dat geld automatisch gebruikt voor de bouw van huisjes, tenzij u aangeeft dat u het geld liever voor onderwijs wilt gebruiken. Op dit moment hebben wij 351 huisjes kunnen financieren. Dat betekent een heel veel beter leven voor 351 grannies plus ongeveer ruim 2100 kleinkinderen, uitgaande van een gemiddelde van 6 kleinkinderen per granny. Van deze 2100 kinderen worden er 172 gesponsord met schoolgeld. Dit zijn kinderen waarvan de grannies, ondanks hun nieuwe huisje, niet in staat zijn om naast de kosten voor voedsel en kleding, ook nog schoolgeld te betalen, of althans niet voor elk kind. Ons streven is om deze 172 kinderen zolang te steunen tot ze een beroepsopleiding gevolgd hebben. Als zij dan wat verdienen kunnen zij op hun beurt weer een broertje of zusje helpen met zijn of haar schoolopleiding. Toen wij bij Justine, de voormalig coördinator van Pefo Uganda voorstelden om daarvoor een contract met de gesponsorde kinderen af te sluiten, moest hij erg lachen. “Het is toch heel vanzelfsprekend dat je daarna je broertjes en zusjes gaat helpen”. Dit is één van de verschillen tussen de Oegandese cultuur en onze cultuur (de wij-cultuur tegenover de ik-cultuur). Daar kunnen wij nog wat van leren.

Nogmaals heel veel dank voor alle steun en belangstelling.

Juli 2024

www.grannies2granniesfriesland.nl

NL37 SNSB 0945 5212 51 t.n.v. Stichting ter ondersteuning van Pefo Uganda